

ABBAS-GÜLGƏZ

Hörmətli yoldaşlar, sizə xəbər verək Divarqan şəhərindən və Divarqan şəhərində kimdən, Əhməd Sövdəgər və Məmməd vəzirdən. Ustadların dediyinə görə bu iki qardaş Duvarqan şəhərində çox dövlətli, hörmətli bir adam idilər. Yuxarıda dediyimiz kimi, Əhməd böyük qardaş, Məmməd isə kiçik qardaş idi. Rəvayətdə söyləndiyinə görə bu iki qardaşın heç birinin züryəti olmurdu. Belə deyirlər ki, bu iki qardaş nə qədər yetim-yesirə və nə qədər nəzir-niyaz Allah yolunda vermişlərsə də bir şey çıxmamışdı. Yəni muradları hasil olmamışdı. Bir gün Məmməd vəzir qardaşı Əhməd sövdəgərin yanına gəlir və görür ki, qardaşı çox qəmli oturub. Vəziyyət ona aydın olduğu üçün heç bilmədi hardan başlasın. Əhməd sövdəgər qardaşı Məmməd vəzirə deyir:

– Qardaş, bizim ki bu qədər var-dövlətimiz var, yaşımız da yarıdan keçib, heç birimizin züryəti olmadı. Bəs bu vara-dövlətə biz öləndən sonra kim sahib olacaq.

Məmməd vəzir dedi:

– Qardaş, nə etmək olar, görünür bizim qismətimiz bu imiş. Ancaq mən sənə vəzirinəm və sənədən yaşca kiçiyəm. bizim bir arzumuz da var. Əgər onu qəbul eləsən, deyim bəlkə Allah sözümü eşidib bizə övlad verdi.

Əhməd sövdəgər dedi:

– Qardaş, de görək, nə təklifin var.

Məmməd vəzir dedi:

– Qardaş, gəl belə bir şərt qoyaq. Allaha duva edək, əyər mənə qızım olsa, sənə oğlun, hər ikisi bu başdan göbəkəsdə olsun. Yox əyər sənə qızın, mənə oğlum olsa, sözümüz söz olsun, bəlkə Allahın bizə yazığı gəlib övlad verə.

Əziz yoldaşlar, bu iki qardaş duva eliyib üz tuturlar Haqqın dərğahına. Belə söyləyirlər ki, Allah-talanın bu qardaşlara gəlir, onlara övlad bəxş edir və Əhməd sövdəğarın qızı, Məmməd vəzirin oğlu olur. Uşaqlara adqoyma keçirirlər. Qızın adın Gülgəz, oğlanın adın Abbas qoyurlar. Abbasla Gülgəz böyüyür, məktəbə bir gedirlər. Necə deyərlər, yavaş-yavaş hər ikisi göbəkkəsdi olduqlarını başa düşürlər. Sevgililər gül baxçasında bir gün gəzintiyə çıxırlar. Bu vaxt şəhərdən toy səsi eşidilir.

Gülgəz deyir:

– Əmioğlu, deyəsən, toy eyləyən var.

Abbas deyir:

– Bəli, əmiqızı, mənə də o toya dəvət eləyiblər. İkimiz də gedib qulaq asarıq.

Gülgəz deyir:

– Əmioğlu, bizim şəhərin adətin sən bilmirsənmi ki, qız toyuna kişilər getmir, oğlan toyuna qadınlar. Ona görə də mənə o məclisə getməyə ixtiyarım yoxdur.

Abbas dedi:

– Əmiqızı, bilirsən nə var, pul bizdə, var-dövlət bizdə. Gedib bir aşıq gətirim, bu gül baxçasında bir məclis quraq.

Gülgəz dedi:

– Çox gözəl deyirsən.

Odur ki, Abbas özünü verir bazara. Baxıb görür ki, bir adam əynində aşıq paltar, başında aşıq papağı. Yaxınlaşır: - qardaş, aşıqsan? Bəli, aşıqəm.

Abbas deyir:

– Qardaş, mənə üçün iki saat çalib-oxuyacaqsan. Nə qədər istəsən verəcəm. Ancaq de görüm adın nədi?

Aşıq cavab verir:

– Adım Abbasdı.

Deyir yox, qardaş, səninlə mənimki tutmaz – deyib başdıyır şəhəri dolanmağa. Aşırıq Abbas tez libasın dəyişib bu biri küçədən çıxır Abbasın qabağına.

Abbas soruşur:

– Ə, qardaş, adın nədi?

Deyir Abbas.

Yenə təkrar edir ki, yox, qardaş, sən lazım deyilsən.

Aşırıq Abbas soruşur:

– Bir de görüm nə üçün sən Abbasdan xoşun gəlmiş?

Abbas deyir:

– Ona görə xoşum gəlmiş ki, sən adın mənim adımdan-dı. Əmim qızı sonra bizi dəyişik salar.

Aşırıq Abbas deyir:

– Nə üçün elə fikirləşirsən, sən adın tələbə Abbas, mənim adım Aşırıq Abbas.

Abbas baxır ki, aşırıq düz deyir. Odur ki, razılışır söz verir və aşırının dəstəsini götürüb gül baxçasına gəlir. Aşırıq Abbas baxır ki, burda bir qızdan başqa heç kim yoxdu.

Balabançı deyir:

– Əşi, nəyinə lazım, tanımırısan. Sən oxumağında ol, pulumuzu alaq, çıxıb gedək.

Aşıqlar sazın zilin zil, bəmin bəm eləyib alıb görək hər iki cavanlara nə deyir:

Səhər-səhər seyrə çıxan nəzənin,
Elə gəl, elə get, yol inciməsin.
Şəkər ləblərindən yarə busə ver,
Dodaq tərənəndə dil inciməsin.

Gülgəz dedi:

– Əmi oğlu, bu nə oxuyur, ona de ki bir də elə söz işlətməsin.

Aşıq işi başa düşüb, görək ikincisin necə deyir.

Bülbül fəğan eylər gül həvəsinnən,
Qoşa nar asılıb yar sinəsindən.
Elə gəl, elə get, bağ bərəsindən,
Bülbüllər hürküşüb gül inciməsin.

Göylərdə oynayar şəmsilə qəmər,
Sevgi sevgisinin ləbindən əmər.
Belinə qurşanıb minadan kəmər,
Elə qurşaginan bel inciməsin.

Abbas deyir, ağliyanlar, gülənlər,
Nazlı dilbər sorub halım biləndər.
Mərhəmət eyləyib bizə gələndə,
Elə gəl, elə get, yol inciməsin.

Gülgöz deyir:

– Əmioğlu, aşığın pulun ver, qoy getsin.

Abbas aşıqların pulun artıqlaması ilə verib yola saldıqdan sonra Gülgöz deyir:

– Əmioğlu, o aşığın sözlərindən aleydin, özümüz oxuyub qulaq asardıq.

Abbas dedi:

– Əmiqızı, bu saat nə qədər söz desən olardan alaram.

Abbas aşıqların dalınca qaçmaqda olsun, nağaraçı baxıb gördü ki, Abbas gəlir, üzün tutdu yoldaşlarına ki bədbəx uşağı tələ yiyəsi gəlir.

Balabançı dedi:

– Sən öləsən, sən taxtı yaxşı saxlamırdın.

Bunların bu mübahisəsinə Abbas çatdı:

– Əyə, nə üçün qaçırsız, nə qədər istəsəz pul verəcəm. ancaq o sözlərdən çəki ilə bilmirəm, ağac atma bilmirəm mənə verməlisiz.

Nağaraçı dedi:

– Allaha şükür, xətdən uzaqlaşdıq.

Aşıq Abbas dedi:

– Qardaş, söz daş tərəziyə qoyulmur, nə də ağac, ata eləmək olmaz. Sənin iki yolun var; ya gərək bizim kimi ustadın yanında dörd il, beş il şeyird olasan, ya da gedib iki rükət namaz qılasan, əl götürəsən haqqın dərgahına. Deyəsən mənə eşq, ya ölüm. Bundan başqa yol yoxdu.

Abbas tez gül baxçasına qayıdır. Gülgəz soruşur:

– Əmi oğlu, söz aldın?

Deyir:

– Bəli almışam, ancaq mən nə eləsəm, sən də ondan eləməlisən.

Abbas çarhovuzun üstündə dəstəmaz alıb üç rükət namaz qılır. Əl götürüb duva eləyir. Ya həqq, ya mənə ölüm, ya eşq.

Əmioğlu, əmiqızı baş qoyub gül baxçasında yatmaqda olsun, üstərinə kim gəldi, ərənlərin əri sövdəli Əli.

– Oğlum, nə yatmışan, qalx.

Abbas yuxudan qalxıb başının üstündə bir ərəb, əlində cam gördü:

– Oğlum, al bu badəni nuş et.

– Yox, ərəb, bizlərə o badəni içməyi hərəm buyurublar.

– Yox, oğlum, bu o badələrdən deyil. Əslini Kərəmə, Şirini Fərhada, Sayadı Samətə verən badədir.

Abbas camı alıb əmisi qızı Gülgəzə verir. Gülgəz badəni içir. Ərəb Abbası qarğayır: “Səni görüm dilin lal olsun, bəyəm bizdə badə azdımı, sən öz qismətini ona verirsen.”

Abbasın dili lal olur. Çalışır ərəbə bir söz desin, danışa bilmir. Gülgəz baxır ki, ərəb gedir, saçlarından üç tel ayırıb saz əvəz edir, ərəbə yalvarır:

Gülgəz

Başına döndiyim, gül üzli ərəb,
Əyər əlmi ətəyindən üzəsən.
Qul olmayasan səni İmam Mirzəyə,
Əyər əlmi ətəyindən üzəsən.

Ərəb deyir:

– Bala, bizlər badəni bir dəfə veririk, ona mənim kömək eləməyə ixtiyarım yoxdi.

Alır Gülgəz görək ikincisin necə yalvarır.

Mən ölmüşəm götürginən meydimi,
Lal eylədin ala gözli sevgimi.
Ərəsətdə görməyəsən mehdini,
Əyər əlmi ətəyindən üzəsən.

Ərəb bir söz demir. Gülgəz alır üçüncüsün görək necə yalvarır.

Yazıq Gülgəz çəkər daim əzyəti,
Çəkmiyəsən müxənnətdən minnəti.
Olmıyasan Məhəmmədin hümməti,
Əyər əlmi ətəyindən üzəsən.

Söz tamama yetir, ərəb baxır ki, Gülgəz çox ağlayır, ürəyi kövrəlib deyir:

– Qızım, onun dilinin açılmasının bircə çarəsi var. Bağ-dat şəhərində bir quyu var. Yeddi ildən bir ona su gəlir.

Hansı dili lal olan onun suyundan içsə dili açılır. Başa sal getsin, bəlkə bəxti gətirdi.

Ərəb bu sözləri deyib qeyb oldu. Gülgəz görək əmisi oğlun necə başa salır.

(Sallama gərayı üstündə)

Gedərsən Bağdat elinə,
Əmim oğlu, dayanma gəl.
Düşərsən fitnə-fellərə,
Əmim oğlu, dayanma gəl.

Yarpaqlar açar çiçəyi,
Ağ üzdə qara birçəyi.
Sevərsən məndən göyçəyi,
Əmim oğlu, dayanma gəl.

Mən Gülgəzəm, qələm qaşlı,
Gərdənimdir qarğı saçlı.
Məni qoyma gözü yaşlı,
Əmim oğlu, dayanma gəl.

Hörmətli yoldaşlar, Gülgəz sözün tamam eləyib ərəbin dediyi sözləri bir kağıza yazıb verir Abbasa, hara getməli idi, neçə ilin müddətinə. Abbas kağızı oxuyub bir qədər ağladıqdan sonra gül baxçasından birbaşa Bağdat vilayətinə yola düşmək-də olsun, Gülgəz isə ağlaya-ağlaya evlərinə. Gülgəzin anası baxır ki, qızı bərk ağlayır. Soruşur:

– Qızım, axı nə üçün ağlayırsan. Gülgəz xanım görək anasını necə başa salır.

(Şikəstə üstündə)

Çəpəri pozulub bağı basılan,
Ana, yarı gedən ağlar, bəs ağlamazmı.
Sinəsinə düyün dağı basılan,
Ana, yarı gedən ağlar, bəs ağlamazmı.

Anası deyir:

– Bala, heç nə başa düşmürəm, sən nə danışırsan.
Gülgöz alır ikincisini:

Ana, nə dindirdin məni təhrənən,
Fələyin əlindən içdim zəhri mən.
Abbas getdi qürbət ellər şəhrinə,
Ana, yarı gedən ağlar, bəs ağlamazmı.

Söz tamama yetir. Gülgöz ansın başa salır. Hər iki ailə çalışır, Abbası yoldan qaytara bilmillər. Abbas Bağdat şəhərinə çatır. Soraqlaşır, Abbasa quyunu nişan verirlər. Abbas o vaxt quyuya çatır ki, quyuya qab atmağa hələ iki il qalırdı. Abbas bu iki ili burda gözləməkdə olsun, sizə kimdən xəbər verim, şah oğlu Şah Abbasdan. Vəzir-vəkilin yığıb belə bir əmr verir:

– Bir cüt qızıl başmaq döydür. Götürüb düşərsən mənim məlməktabıma. Hansı qızın ayağına başmaqlar olarsa onu mənimçün nişanlarsan. Ancaq bir şərtlə ki, həmin qızın adı çəkilməmiş olsun.

Hörmətli yoldaşlar, vəzir həmin gün qızıl başmaqları hazır eləyib İsvahannan yola düşür. Neçə şəhəri, kəndi gəzir, axırda gəlib Əhməd sövdəgarın vilayətinə çıxır, şahın əmrin onlara çatdırır. Car çəkirlər, bütün şəhərdə olan

qızları saraya toplayırlar. Başmaq heç kimin ayağına olmur. Vəzir Əhməd sövdəgara deyir:

– Yaxşı fikirləş, bəlkə yaddan çıxan var.

Əhməd sövdəgar çox fikirləşdikdən sonra deyir:

– Heç qalanı yoxdi, ancaq mənim bir qızım var, o da ki uşaqdı.

Vəzir əmr edir, Gülgəz xanımı gətirirlər. Qızıl başmaqlar hələ bil ki, ayağına ölçilmişdi. Vəzir çox şad olur və bu gündən Şah Abbasın nişanlısı kimi Gülgəzi qələmə verir və İsvahana qayıdır. Şah çox şad olur.

Bunlar burda qalsın toy tədarükündə, sizə xəbər verim Abbasdan. Quyuya qab atma vaxtı çatmışdı. Bura yığılan adamlar işarə ilə bir-birini başa saldı ki, qoyun qabı quyuya Abbas sallasın, bəlkə onun bəxti gətirdi.

Abbas qabı əlinə alıb quyuya atmaqda olsun, sizə xəbər verim, Gülgəzdən. Gülgəz xanım bir qasid tapıb əmisi oğlu Abbasa görək nə göndərir.

(Kərəmi üstündə)

Bir namə yazaram əmim oğluna,
Əmim oğlu, yana-yana durma gəl.
Durmayasan, yetişsən halıma,
Halım döndü pərişan durma gəl.

Qızılgülü dəstə-dəstə dəririlər,
Dəribnən səbzilərə səririlər.
Sevgilini Şah Abbasa verirlər,
Gülgəz gedir o sübhana, durma gəl.

Qasid kağızı cibinə qoyub özün çatdırır Bağdata. Baxır ki, quyunun başına çoxlu adam toplaşmış. Abbas isə

üçüncü dəfə idi ki, qabı quyuya sallayırdı. Abbas baxdı ki, qab ağırlaşdı. Qabı quyudan çəkəndə su dolu çıxdı. Hamı sudan içdi, dilləri açıldı. Burdakı adamlar Abbası öpməyə başlayanda qasid kağızı birtəhər Abbasa verdi. Abbas baxdı gördü öz əmisi qızının dəsti-xətdi ilə yazılıb. Bir yanğılı ah çəkib görək burdakı camahatı necə başa salır.

(Qara qafiyə üstündə)

Göydən yerə endi ayətül quran,
Alimlər oxuyar, a biləndə xəst.
Dünyanın əvvəli, Kərəmin kanı,
Üç əl yazır orda a, biləndə xəst.

Abbas alır ikincisini, görək necə deyir.

Vardım yolum düşdi bu sünayədən,
Zülfün salıb məni bu sünayədən.
O gözəllik səndə bu sünyədn,
Çəkər ali qəddin a biləndə xəst.

Divarqanlı Abbas üzər aşiqi,
Dərdini çəkməkdən üzər aşiqi.
Zərfşan tellərin üz yaraşığı,
Gülgəz yazıb orda a biləndə xəst.

Abbas sözünü tamam eləyib baxır ki, Bağdat şəhərindən Divarqan şəhrinin arası çox uzun yoldu, bunu piyada getmək çox çətin olacaq, vaxt uzanıyacaq. Odur ki, özün çatdırır Bağdat şəhərinin vəziri sarı Xocanın hüzuruna. Sazın zilin zil, bəmin bəm eləyib, görək Xocadan necə imdad istəyir.

(Ordubadi üstündə)

Canım xoca, gözüm Xoca,
Yetir gözəl yarə məni.
Sənə qurban özüm Xoca,
Yetir gözəl yarə məni.

Alır Sarı Xoca

Canım aşiq, gözüm aşiq,
Yetirrəm ol yarə səni.
Sənə qurban özüm aşiq,
Yetirrəm ol yara səni.

Abbas

Mən qurbanam a şahzada,
Devlətin olsun ziyadə.
Gedə bilmirəm piyadə,
Yetir gözəl yarə məni.

Sarı Xoca

Oğlan, səni al eylərəm,
Alıb özümə qul eylərəm.
Dövlətə qardaş eylərəm,
Yetirrəm ol, yarə səni.

Söz tamama yetir, Abbas sazla dediyi kimi sözlə də xocanı başa salır. Xoca ona bir yaxşı at verib Divarqana yola salır. Abbas gəlməyində olsun, sizə deyim Gülgəzdən. Gülgəz belə bir şərt qoymuşdu ki, mənim karvanımın başın çəkən elə bir adam olsun ki, çigni dəvənin boyundan uzun olsun və mənim üzəngimi Veysəl Qara evladı bassın. Bunlar tapılmasa mən getməyəcəm. Şah Abbasın vəziri özün verib

bazara, gördü sən öləsən, bir uzun adam süt satır. Dəvə dəvədi, iki dəvəni üstbəüst qoysan yenə, bunun boyu uzun olar. Bu adam da kim ola, Bağırbəyli Uzun Qasım ancaq bir eyibi var idi, qulağı zəif eşidirdi. Vəzir yaxınlaşdı Uzun Qasıma:

– Ədə, səni şah çağırır.

– Dedi, əşi, vallah, təzəcə sağılıb qıran sü qoşulubsa qıçım sınısın.

Vəzir gördü bu dediyin deyir, qulağına çığırdı:

– Səni Şah Abbas çağırır, oosar çəkəcəksən, nə qədər istəsən pul verəcək.

Gülgəzə xəbər verdilər ki, oosar çəkən tapılıb. Qaldı Veysəl evladı. Abbas gəlib şəhərə çatdı, başladı bazarda gəzməyə. İki-bir, üç bir söhbət gedirdi ki, Gülgəz bu gün gedir. Özünüzə məlumdu ki, şəhərdə nabeləd adam gözə tez deyir. Vəzir də Veysəl Qara evladı axtarırdı. Abbası görcək yaxınlaşdı:

– Oğlan, olmaya sən Veysəl Qara övladısan.

Abbas dedi:

– Bəli, nə qulluğun var?

Vəzir dedi:

– Şah Abbasın gəlininin üzəngisin basacaqsan, düş qabağıma.

Abbasın üzü-gözü tük halda gəldi əmisinin qapısına, heç kim tanımadı ki, bu Abbasdı. Vəzir əmr verdi:

– Oxu, qoy Gülgəz xanım bilsin ki, Veysəl Qara evladı tapılıb.

Abbas sazı sinəsinə basıb, sallama gəraylı üstə dedi:

Atasından, anasından,
Gülgəz indi, Gülgəz indi.
Çıxmır dövlət xanasından,
Gülgəz indi, Gülgəz indi.

Al üstündən alı vardı,
Başda tirmə şalı vardı.
Bir vəfalı yarı vardı,
Gülgəz indi, Gülgəz indi.

Ababsın oxuması ilə Gülgəz başa düşdü ki, Abbas gəlib. Abbas üçüncüsün görək necə deyir:

Ağla dedim, ağlamadı,
Başa qara bağlamadı.
Abbasa bel bağlamadı,
Gülgəz indi, Gülgəz indi.

Söz tamama yetir, gülgəz xanım evdən çıxır. Abbas üzəngini basır, Gülgəz yaxımlaşır ayağın Abbasın əlinin üstünə qoyub taxta qalxır. Qızıl başmaq ola, bu da ki əl Abbasın əlin tamam əzir. Abbas baxır ki, Gülgəz yəqin tanımayıb, götürüb görək nə deyir:

(Bəy tərifi üstündə)

Ay ağalar, bir zəmanə gəlibdir,
Ala qarğa şux tərhanı bəyənmir.
Bəy gədəni bəyənməsə ar deyil,
Zülm odu gədə bəyi bəyənmez.

Gözəl var qol boyun gəzəsən bağı,
Gözəl var məclisində olasan sağı.
Gözəl var tanımaz bez ilən ağı,
Gözəl var ki, zərzibanı bəyənmez.

Gözəl var əlinə verəsən güllər,
Gözəl var gözünə çəksən millər.
Duvarqanlı Abbas, başına küllər,
Nə günə qalmısan yar da bəyənmir.

Bu sözlərdən sonra Abbasın atası, anası və əmisi onu tanıyır, könlün Gülgəzdən çıxarmaq istəyirlər. Abbas görək onlara sazla necə deyir.

Dəvələr gəlir Gəncədən,
Yükün tutub işgəncədən.
Mina kəmərcək incə beldən,
Mən dönürəm, könül dönmür.

Dəvələr gəlirdi cardan,
Yükün tutub heyva-nardan.
Abbas deyir Gülgöz yardan,
Mən dönürəm, könül dönmür.

Abbas da sözün tamam eləyir, kəcavə yola düşür. Abbas da kəcavənin dalınca bir qədər getdikdən sonra kəcavə düşür, gecəni yolda qalmalı olurlar. Abbas özü-özünə deyir: “Bəlkə Gülgöz məndən tamam üz döndərüb, qoy bir onu yoxlayım”. Gülgəzin kəcavasına yaxınlaşıb qulaq verir. Bu vaxt gülgöz ağlaya-ağlaya oxuyurdi.

(Şirvan gözəlləməsi üstə)

Yeri-yeri, a kafər qızı,
Əyninə geymişən qırmızı.
Səhər doğar dan ulduzu,
Doğunca gözlərəm səni.

Ağ çiçəklər açar yarpaq,
Ləçəkləri saçaq-saçaq.
Ala gözə qara torpaq,
Dolunca gözlərəm səni.

Qar yağar hey qalaq-qalaq,
Kəfən biçilər ağappaq.
Ala gözə qara torpaq,
Dolunca gözlərəm səni.

Gül bitirər gözüm yaşı,
Yaz gətirir ömrün qışı.
Qəbrim üstə qəbir daşı,
Durunca gözlərəm səni.

Gülgöz sözün qurtarar-qurtarmaz, bərk yuxuya gedir.
Abbas fürsət tapıb kəcəviyə qalxır. Görək Gülgözə nə deyir.

(Qobustanı üstə)

Kəsdirmişəm nazbalışın yanını,
Sanamışam kipriklərin sanını.
Nə tapmısan kor yuxunun kanını,
Oyan, gözlərinə qurban olduğum.

Cəmi yatanlar oyandı,
Oyanmaz Gülgöz, oyanmaz.
Zülümüm ərşə dayandı,
Oyanmaz Gülgöz, oyanmaz.

Açıldı güllər, açıldı,
Yaxşı yamanlar seçildi.

Abbasam, dilim açıldı,
Oyanmaz Gülgəz, oyanmaz.

Abbas sözün axırıncısını deyəndə Gülgəz gözün açır,
baxır ki, əmisi oğlu Abbas başının üstə bülbül gülə sarma-
şan kimi bir-birinə sarmaşırlar. Gülgəz ağlaya-ağlaya deyir:

– Əmi oğlu, heç bilirsənmi səni nələr gözləyir. Şah
səni öldürər.

Gülgəzin cavabında alır Abbas görək nə deyir.

(Kərəmi üstə)

Dəryayı xatəmə xərac verdilər,
Şahi-mərdan murtuzaya qaşların.
Ağzın açıb əlif əzbər oxuyar,
Minnəti yox heç ustaya qaşların.

Qalxıb gəlmişəm bir ağır eldən,
Başım qurtarmayır bu qeyli-qaldan.
Yenicə baş verib bürci-havadan,
Bənzər üç gecəlik ayə qaşların.

Bir xalın bəzircan, bir xalın xoca,
Ləbindən busa ver, təşniyə aca.
Mən Abbasam, qılmam şahə iltica,
Gətiribdi ilticayə qaşların.

Abbas sözünü tamam elədi.

Gülgəz dedi:

– Əmi oğlu, ikimiz birlikdə gedərik şahın hüzuruna,
qoy ikimizi də bir yerdə öldürsün.

Səhər açılarda vəzir baxdı ki, kəcavədə iki nəfər var. Vəzir nə illah elədi, Abbasi kəcavədən düşürə bilmədi. Gülgəz xanım vəzirə dedi:

– Bilirsən, bizi şahın hüzuruna birgə aparacaqsan. Şah özü nə eləyər, eləyər.

Vəzir nəalac qalıb karvanı qaldırdı. Birbaşa İsfahana gəlib çatdılar. Şaha xəbər getdi ki, Gülgəz xanım gəlib, ancaq yanında da bir oğlan. Şah tez əmr verdi hər ikisin gətirsinlər hüzuruna. Gülgəzlə Abbasi şahın hüzuruna gətirdilər.

Şah Abbas dedi:

– Ada, sən nə ürəynən kəcaviyə minmişən. Cavab ver, səni tikə-tikə doğradacağam.

Abbas dedi:

– Şah sağ olsun, icazə versən saznan deyərəm.

Şah izin verir. Abbas sazın sinəsinə alıb görək necə ələc istəyir.

(Kərəmi üstə)

Baş götürüb ayağuva gəlmişəm,
Kəsilib hər yerdən əlacım, ey şah.
Ağzımı açıban necə qarğıyım,
Allah bəla versin yamana, ey şah.

Çarxı fələk bu işləri qayıran,
Ağ gözümlü torpağınan doyuran.
Yarı məndən, məni yardım ayıran,
Görüm həsrət qalsın imana, ey şah.

Qara gəlsin mənə gələn yazını,
Necə tərək edim söhbətimi, sazımı.

Abbas deyir, Gülgöz əmim qızını,
Əlac eylə, özün bu ada, ey şah.

Abbas sözün qurtarır. Şah Gülgözə izn verir ki, sən danış. Gülgöz sazı əmisi oğlundan alır, görək şaha necə öz sözün deyir.

(Şikəstə)

Mən aşiqəm yüz min şah,
Arı çəkər yüz min şah.
Gülgöz Abbasın istər,
Əyər olsan yüz min şah.

Mən aşiq sədəqəsi,
Çək gəlsin sədəqəsi.
Sevəni sevənə ver,
Şah başın sədəqəsi.

Söz tamama yetir, şah Abbas bunların hər iksinin əmi qızı-əmi oğlu olduğun bilir və bir-birinə göbəkkəsdilər olduqların biləndən sonra vəziri məlməktəndən həmin günü çıxarır. Özü Gülgözlə Abbasın toyun eləyib sevgililəri bir-birinə verir.